

	4.Ara	11.Ara	Değişim		4.Ara	11.Ara	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.331	1.371	% 3,0 ▲	EUR/USD	1,2120	1,2111	-% 0,1 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%13,76	%14,69	93 bp ▲	USD/TL	7,7981	7,8562	% 0,7 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	351	376	26 bp ▲	EUR/TL	9,4574	9,5200	% 0,7 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.251	1.258	% 0,5 ▲	Altın (USD/ons)	1.838	1.839	% 0,1 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,97	%0,89	-8 bp ▼	Petrol (USD/varil)	49,3	50,0	% 1,5 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda Avrupa Merkez Bankası (ECB) toplantısının yanı sıra aşılama süreci ve ABD'deki teşvik paketine ilişkin gelişmeler yakından takip edildi. ECB politika faiz oranlarını değiştirmeyen, varlık alım programını 500 milyar EUR genişletme ve süresini uzatma kararı aldı. Dünya genelinde koronavirüs vaka sayısı 70 milyon kişiyi aşarken, bazı ülkelerde aşılama sürecinin başlaması küresel piyasaları destekledi. Öte yandan, ABD'de teşvik paketi üzerinde henüz uzlaşamaması piyasalar üzerinde baskı yarattı. Yurt içinde Türkiye'nin ABD ve AB ile ilişkilerine yönelik gelişmelerin etkisiyle piyasalarda dalgalı bir seyir hakim oldu. BDDK pandemi nedeniyle uygulanan geçici nitelikteki bazı düzenlemelerin 2021 yılı Haziran ayı sonuna kadar uzatıldığını açıkladı. Geniş tanımlı işsizlik oranı Eylül döneminde %22,9 düzeyinde gerçekleşirken, cari açık ilk 10 ayda 31,1 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Bu sabah açıklanan verilere göre sanayi üretimi Ekim'de %10,2 artış kaydetti. Fed toplantısının öne çıktığı bu hafta küresel piyasalarda yoğun bir veri akışı izlenecek.

ECB para politikasında genişleyici yönde adımlar attı.

ECB, 10 Aralık'taki toplantısında piyasa beklentileri doğrultusunda politika faizini %0 ve mevduat kolaylığı faizini -%0,5 seviyesinde tuttu. ECB, Pandemi Acil Varlık Alım Programı'nı 500 milyar EUR genişleterek 1 trilyon 850 milyar EUR'ya yükseltirken, varlık alımlarının en erken Mart 2022'de sona ereceğini açıkladı. Toplantı sonrasında konuşan ECB Başkanı Lagarde, salgının ikinci dalgasının beklenenden daha güçlü seyrettiğini ve ekonomide son çeyrekte sert daralma yaşanabileceğini ifade etti. Kur hedeflerinin bulunmadığını vurgulayan Lagarde, Euro'nun değer kazanmasının fiyatlar üzerinde aşağı yönlü baskı yarattığını ve bu durumun yakından izlendiğini belirtti. ECB'nin güncel tahminlerine göre, bölge ekonomisinde 2020 için daralma tahmini %8'den %7,3'e revize edilirken, 2021 için büyüme tahmini %5'ten %3,9'a indirildi. Bu yıl için enflasyon tahmini de %0,3'ten %0,2'ye indirildi, %1 olan 2021 yılı enflasyon tahmini ise değiştirilmedi.

Nihai verilere göre, Euro Alanı'nda üçüncü çeyrekte ekonomik büyüme bir önceki çeyreğe göre %12,5 düzeyinde gerçekleşti. Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz ve Malta bölge ortalamasının üzerinde büyüme kaydetti. Öte yandan, bölge ekonomisi üçüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,3 oranında daraldı.

ABD'de açıklanan veriler...

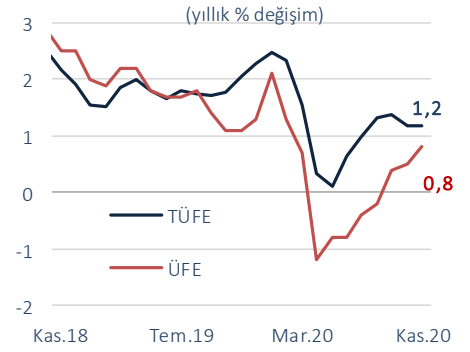
5 Aralık ile biten haftada işsizlik maaşına başvuruların sayısı 853 bin kişi ile 725 bin kişilik piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Bu gelişmede, salgınla mücadele kapsamında yeniden uygulanmaya başlanan kısıtlamaların yanı sıra teşviklerin sona ermesi önemli rol oynadı. Kasım'da aylık bazda %0,2 artış kaydeden tüketici fiyatlarındaki yıllık yükseliş %1,2 oldu. ÜFE'nin Kasım'da bir önceki aya göre %0,1 artış göstermesi önümüzdeki dönemde de fiyat artışlarının yavaş olacağına işaret etti.

ABD'de teşvik paketine ilişkin gelişmeler gündemde önemli yer kaplıyor. Paket üzerinde hafta boyunca uzlaşma sağlanamaması piyasalar üzerinde bir miktar baskı yarattı.

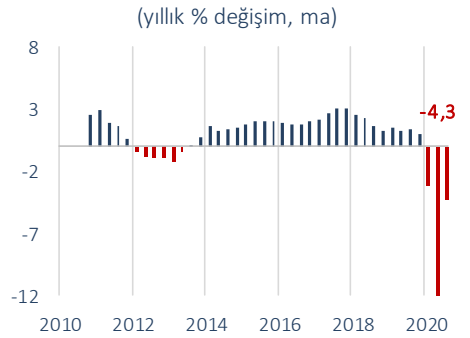
Cari açık ilk 10 ayda 31,1 milyar USD'ye ulaştı.

Geçtiğimiz yılın Ekim ayında 2,7 milyar USD fazla veren cari denge, Ekim 2020'de 273 milyon USD açık verdi. Bu gelişmede, dış ticaret açığındaki artışın yanı sıra hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin düşük seviyesi etkili oldu. İlk 10 ayda cari açık 31,1

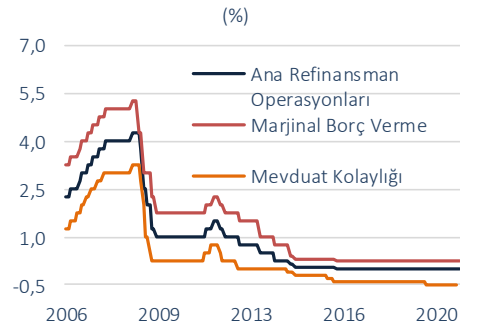
ABD Enflasyon Göstergeleri

Euro Alanı'nda GSYH Büyümesi

ECB Faiz Oranları

Kaynak: Datastream

milyar USD'ye ulaşırken, 12 aylık kümülatif açık da 33,8 milyar USD oldu ([Ödemeler Dengesi raporumuz](#)).

İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Kasım'da 48,9'a geriledi.

İstanbul ihracat paza İstanbul Sanayi Odası ve IHS Markit ortaklığıyla yayımlanan, imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçmek ve takip etmek amacıyla oluşturulan Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Kasım'da 48,9'a geriledi. Son 4 aydır 50 eşik değerinin üzerinde seyreden endekste düşüşte, Türkiye'nin ana ihracat pazarı olan Avrupa'da salgında ikinci dalganın yaşanması nedeniyle yeniden uygulanmaya başlanan tedbirler etkili oldu.

Geniş tanımlı işsizlik oranı %22,9 düzeyinde...

Yurt içinde işsizlik oranı Ağustos, Eylül ve Ekim aylarını kapsayan Eylül döneminde yıllık bazda 1,1 puan azalarak %12,7 oldu. Bu gelişmede, işgücüne katılım oranının yıllık bazda 3 puan azalarak %50,5'e inmesi etkili oldu. Eylül döneminde toplam istihdam yıllık bazda 733 bin kişi azaldı. İstihdam; hizmet sektöründe 520 bin kişi, tarım sektöründe 350 bin kişi ve sanayi sektöründe 29 bin kişi azalırken, inşaat sektöründe 166 bin kişi arttı. Mevsimlik çalışanlar ile çalışmaya hazır olduğu halde son 4 haftadır iş başvurusu yapmadığı için işgücünde yer almayanların işgücüne dâhil edilmesi ile hesaplanan "geniş tanımlı işsizlik oranı" ise Eylül döneminde %22,9 düzeyinde gerçekleşti.

Sanayi üretimi Ekim'de yıllık bazda %10,2 oranında yükseldi.

Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretimi yıllık bazda %10,2 oranında arttı. Beklentiler artışın %9,0 seviyesinde olacağı yönündeydi. Mal gruplarına göre bu dönemde en fazla yükseliş %21 ile dayanıklı tüketim malı imalatında kaydedilirken, onu %12,1 ile ara malı imalatı izledi. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi de aylık bazda %1,1 yükseldi.

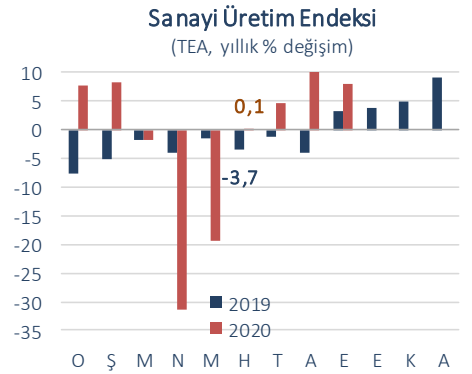
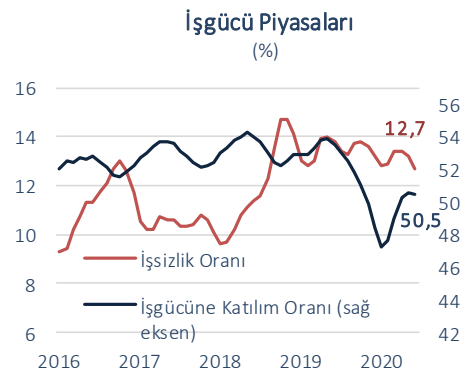
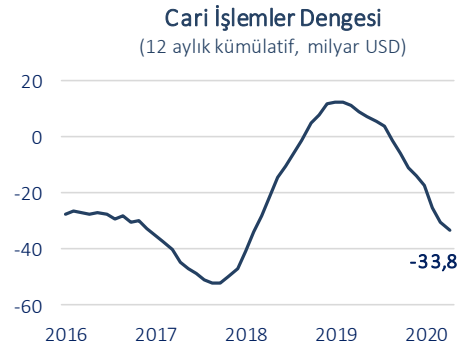
BDDK geçici nitelikli tedbirlerin süresini uzattı.

BDDK 8 Aralık'ta yayımladığı karar ile koronavirüs nedeniyle bireylerin ve reel sektörün finansman koşullarını kolaylaştırmak amacıyla uygulanan tedbirlere devam edilmesine karar verildiğini açıkladı. Bu kapsamda, pandemi nedeniyle bankaların yerine getirmesi gereken sermaye yeterliliğinin ve yabancı para net genel pozisyonunun hesaplanması ile kredilerin sınıflandırılması gibi yükümlülüklerde yapılan geçici nitelikli düzenlemelerin 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatılmasına karar verildi. Ayrıca, altın ve döviz alımındaki 1 işgünü valör uygulaması kaldırıldı.

Finansal piyasalar...

Geçtiğimiz hafta, Türkiye'nin ABD ve AB ile ilişkilerine yönelik gelişmelerin etkisiyle yurt içi piyasalarda dalgalı bir seyir izlendi. AB liderleri Türkiye'ye yönelik yaptırımların Mart ayındaki zirvede yeniden ele alınması üzerinde uzlaştı. ABD Senatosu, ABD'nin Türkiye'ye Rusya'dan aldığı S-400 füzeleri nedeniyle CAATSA kapsamında yaptırımlarını da içeren yasa tasarısını kabul etti. Öte yandan, ABD Başkanı Trump Türkiye'ye yaptırımları da içeren yeni savunma bütçesini veto edeceğini duyurdu. ABD ve AB yaptırım taslaklarının gündeme gelmesiyle USD/TL'de yükseliş gözlemlendi. Cuma günü 8,02 seviyesini aşan USD/TL bu sabah itibarıyla 7,90 düzeylerinde seyrediyor. EUR/TL de haftalık bazda %0,7 artarak 9,52 düzeyine yükseldi. Türkiye'nin 5 yıllık CDS risk primi hafta boyunca 26 baz puan artarak 376 baz puan oldu. BIST-100 endeksi %3 artışla haftayı 1.371 puandan tamamladı.

Bu hafta küresel piyasalarda Fed toplantısı öne çıkarken, yoğun bir veri gündemi bulunuyor. Yurt içinde de Kasım ayı merkezi yönetim bütçe verileri ve 2021 para ve kur politikasının yanı sıra ABD ve AB ile ilişkilere yönelik gelişmelerin yansımaları izlenecek.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
14 Aralık	TR Sanayi Üretimi, aylık	Ekim	%10,2 (G)	%8,1
	Euro Alanı Sanayi Üretimi, aylık	Ekim	%2,0	-%0,4
15 Aralık	TR Bütçe Dengesi	Kasım	-	-4,9 milyar TL
	ABD Sanayi Üretimi, aylık	Kasım	%0,3	%1,1
16 Aralık	ABD Kapasite Kullanım Oranı	Kasım	%72,9	%72,8
	ABD New York Fed İmalat Endeksi	Aralık	6,8	6,3
	TCMB 2021 Para ve Kur Politikası	Aralık	-	-
	Fed Açık Piyasa Komitesi (FOMC) Toplantısı	Aralık	%0-0,25	%0-0,25
	ABD Markit Hizmetler PMI, öncü	Aralık	55,0	58,4
	ABD Markit İmalat PMI, öncü	Aralık	55,8	56,7
	ABD Perakende Satışlar, aylık	Kasım	-%0,3	%0,3
	Euro Alanı Markit Hizmetler PMI, öncü	Aralık	41,0	41,7
17 Aralık	Euro Alanı Markit İmalat PMI, öncü	Aralık	53,0	53,8
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları, kişi	7-12 Aralık	800 bin	853 bin
	ABD Konut Başlangıçları, adet	Kasım	1,530 milyon	1,530 milyon
	ABD Philadelphia Fed İmalat Endeksi	Aralık	19,0	26,3
	Euro Alanı TÜFE, aylık	Kasım	-%0,3	%0,2
18 Aralık	Almanya Ifo İş İklimi Endeksi	Aralık	90,5	90,7

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdüř Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.